Plán péče
o
PR Háj

na období
2025-2034

Obsah

1.Základní údaje o zvláště chráněném území 3
1.1.Základní identifikační údaje 3
1.2.Údaje o lokalizaci území 3
1.3.Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí 4
1.4.Výměra území a jeho ochranného pásma 5
1.5.Překryv území s jinými chráněnými územími 5
1.6.Kategorie IUCN 5
1.7.Předmět ochrany ZCHÚ 6
1.7.1.Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu 6
1.7.2.Hlavní předmět ochrany – současný stav 6
1.8.Předmět ochrany EVL anebo Po, s kterými je ZCHÚ v překryvu 6
1.9.Cíl ochrany 7
2.Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany 8
2.1.Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů 8
2.2.Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti 9
2.3.Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy 10
2.4.Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch 10
2.4.1.Základní údaje o lesích 10
2.5.Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup 12
2.6.Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize 12
3.Plán zásahů a opatření 13
3.1.Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ 13
3.1.1.Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání 13
3.1.2.Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území 16
3.2.Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností 16
3.3.Zaměření a vyznačení území v terénu 17
3.4.Návrhy potřebných administrativně–správních opatření v území 17
3.5.Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností 17
3.6.Návrhy na vzdělávací využití území 17
3.7.Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring předmětu ochrany území 17
4.Závěrečné údaje 18
4.1.Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací) 18
4.2.Použité podklady a zdroje informací 18
4.3.Seznam používaných zkratek 19
5. Přílohy 20

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	105
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Háj
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	výnos
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury ČSR
číslo předpisu:	13.366/69-II/2
datum platnosti předpisu:	28. 12. 1969
datum účinnosti předpisu:	17. 12. 1970

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Plzeňský
okres:	Plzeň - sever
obec s rozšířenou působností:	Nýřany
obec s pověřeným obecním úřadem:	Třemošná
obec:	Druztová
katastrální území:	Druztová

Příloha č. M1:
Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:
Katastrální území: ***632 708 - Druztová***

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
576/1		lesní pozemek		10001	15 0704	* 4460
576/11		lesní pozemek		513	6943	6943
629/4		lesní pozemek		513	175 7004	* 101697
Celkem						11 3100

Pozn.: *** Výměry pozemků dle GIS.**

Ochranné pásmo:
Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. M2:
Katastrální mapa se zákresem přírodní rezervace

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	**ZCHÚ** plocha v ha	**OP** plocha v ha	Způsob využití pozemku	**ZCHÚ** plocha v ha
lesní pozemky	11,31			
vodní plochy	-		zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-			
orná půda	-			
ostatní zemědělské pozemky	-			
ostatní plochy	-		neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-			
plocha celkem	11,31			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: -
chráněná krajinná oblast: -
jiný typ chráněného území: přírodní park Horní Berounka

Natura 2000
ptačí oblast: -
evropsky významná lokalita: Plzeň – Zábělá (CZ0323159)

Příloha č. M6:
Orientační mapa s vyznačením překryvu území EVL a území PR.

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Přirozené lesní porosty v údolí Berounky.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	**podíl plochy v ZCHÚ (%)**	**popis ekosystému**
Acidofilní teplomilné doubravy L6.5	20	částečně nezapojená lesní společenstva s dominantním dubem letním na prudkých svazích
Suťové lesy L4	50	stromové patro je druhově bohaté, převládají suťové dřeviny jako javory, lípy, jasan a jilm.
Suché acidofilní doubravy L7.1	10	světlé lesy s převahou dubu zimního nebo letního s příměsí břízy bělokoré a borovice lesní
Hercynské dubohabřiny L3.1	20	lesy s převahou habru obecného, dubu letního a příměsí lípy srdčité.

V přírodní rezervaci převládá svaz květnatých dubohabrových hájů (*Carpinion*), který je zde zastoupen *Melmpyro nemorosi-Carpinetum.* V jeho bohatém bylinném patře roste česnáček lékařský, sasanka hajní, kopytník evropský, dymnivka prostřední, lipnice hajní a kokořík lékařský.
Na suťových porostech najdeme porosty svazu *Tilio-Acerion* s javorem mlečem, klenem, habrem obecným, lískou obecnou, dubem letním, svídou krvavou a lípou malolistou. V bylinném patře se vyskytuje především sasanka hajní, kyčelnice cibulkatá, kapraď samec, dymnivka dutá, pitulník žlutý, jaterník trojlaločný, netýkavka malokvětá, hrachor jarní, plicník tmavý, ptačinec velkokvětý, kostival hlíznatý a kopřiva dvoudomá.
Místy je střídají rozměrné suťové osypy bez stromového patra. Při jejich okrajích rostou javor klen, střemcha obecná, lípa velkolistá a z keřů líska obecná a habry. Četné jsou přechodové porosty mezi svazy *Tilio-Acerion a Carpinion.*

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

Přírodní rezervace Háj je společně s přírodní rezervací Zábělá a přírodní památkou Malochova skalka součástí EVL Plzeň-Zábělá (CZ0323159) – orientace polohy PR v EVL viz mapa v příloze č. 6.
Celková rozloha EVL Zábělá je 114,70 ha a tři výše uvedené ZCHÚ celkově tvoří 44,09 ha. Zbytek výměry EVL je smluvně chráněna.

Ptačí oblasti se nevyskytují

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
3270-Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p.	+	pionýrské porosty jednoletých bylin se vyvíjí na obnažených bahnitých a písečných náplavech tekoucích vod
6510-Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*)	0	extenzivně hnojené, jedno až dvojsečné louky s převahou vysokostébelných travin
9170-Dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*	48	lesy s převahou habru obecného, dubu letního a příměsí lípy srdčité
9180-Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích	48	javoro-jasano-lipové lesy na suťových svazích, v úžlabinách a roklinách

B. evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
páchník hnědý *(Osmoderma eremita)*	potvrzen výskyt	SO	trouch ve stromových dutinách

1.9 Cíl ochrany

Zachování, ochrana a podpora druhové, věkové, horizontální a vertikální struktury porostů odpovídajících stanovišti a ponechání kostry nejstarších stromů a hloučků po celé ploše do rozpadu.
Základním cílem je rovněž udržení a zlepšení biodiverzity lesních společenstev; udržení a zlepšení stavu chráněných a ohrožených druhů a jejich biotopů, především páchníka hnědého.

Cílovým stavem biotopu pro páchníka hnědého je kontinuální přítomnost starých listnatých stromů (především dubů) s dutinami.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace se nalézá na levém břehu Berounky severovýchodně od plzeňské městské části Bukovec v okrese Plzeň-sever. Jedná se o zachovalý zbytek přirozeného smíšeného dubohabrového porostu a suťového lesa se vzácným, bohatým hájovým rostlinným společenstvem, typickým pro horní sevřený úsek údolí Berounky. Většinu území rezervace pokrývá lesní vegetace.
Území rezervace tvoří úzký dlouhý pruh lesního porostu ležící v příkrém skalnatém svahu meandrující řeky Berounky. Hydrologicky spadá do jejího povodí. V rezervaci vyvěrají tři prameny, z nichž nejvýznačnější je v tektonickém zlomu v severní části.
Dle orografických poměrů náleží lokalita k Poberounské soustavě, ležící v nejjižnější části podcelku Kralovické pahorkatiny.

Charakteristika území:
Bioregion – Křivoklátský
Fytogeografické členění – Křivoklátsko
Geomorfologická jednotka – Plaská pahorkatina
Klimatická oblast – mírně teplá MT 11

Min. nadmořská výška (m)	300
Max. nadmořská výška (m)	340

Celá rezervace se rozprostírá na příkře ukloněném erozním svahu hluboko zaříznutého kaňonovitého údolí řeky Berounky. Na strmých údolních svazích vystupují skalky tvořené spility svrchního proterozoika a v menším rozsahu i břidlicemi a drobami stejného stáří. Uvedené horniny jsou na rozsáhlé plošině ostrožny kryty terasovými uloženinami třetihorních štěrkopísků a v okrajových částech území PR zakryty sprašovými svahovými hlínami. Mrazovým zvětráváním skalních výchozů vznikla kamenná moře a kamenné proudy.
Vznikly tu hnědé půdy – kambizem typická nasycená i kyselá, které přechází na sutích a skeletovitých svahovinách do kambizemních rankerů v asociaci s kambizemí rankerovou. V nivě řeky Berounky vznikla fluvizem typická (glejová).

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	**aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ**	**kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.**	**popis biotopu druhu, další poznámky**
Lacerta agilis ještěrka obecná	pozorování jedince	SO	skalní výchozy
Anguis fragilis slepýš křehký	pozorování jedince	SO	okolí skalek
Sciurus vulgaris veverka obecná	pozorování více jedinců	O	lesní porosty

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Vzhledem ke špatné přístupnosti území nebylo lesní hospodaření nikdy intenzivní a lesní těžba probíhala především na okrajích dnešní rezervace. Díky tomu dnes složení porostů v centrální části chráněného území odpovídá lesu přírodě blízkému na těchto stanovištích – habrové doubravě.
Od roku 2005 je přírodní rezervace Háj společně s přírodní rezervací Zábělá a přírodní památkou Malochova skalka vyhlášená v Příloze nařízení vlády č. 132/2005 Sb. jako součást evropsky významné lokality Plzeň - Zábělá s celkovou rozlohou 265,5 ha.
S vlastníky všech pozemků patřících do evropsky významné lokalit, byla uzavřena dne 4.5 2009 Smlouva o ochraně evropsky významné lokality č. 4277/2009.

Potenciálním nebezpečím by mohla být invaze netýkavky žláznaté, která se šíří podél řeky Berounky na březích a loukách v blízkosti přírodní rezervace.

b) lesní hospodářství

První zmínky o lesním hospodářství se datují do konce 18. století. V roce 1796 již existují první lesnické mapy a dokumenty o lesnickém hospodaření v dané oblasti.
Dnes je rezervace centralizovaná v původním lese podle hospodářského plánu z roku 1877 s názvem Háj. První písemná zmínka o druhovém složení místních porostů se traduje od roku 1782, kdy se uvádí, že trať Háj v lesích královského města Plzně je převážně listnatá (DB,LP,HB) menší zastoupení (BO, SM).
Lesnicky byly obhospodařovány spíše přístupnější porosty na „vrcholové“ plošině meandru Berounky a Holého vrchu, případně porosty v blízkosti terénních depresí řeky. Pravděpodobně se jednalo o pastevní lesy (skupiny starých jedinců např. dubů zimních uvnitř porostů), v menší míře i o nízké výmladkové lesy (pařeziny), kde jsou i dnes pozůstatky tohoto hospodaření.
Přírodní rezervace vděčí za svůj vznik především svým umístěním na prudkém svahu k řece Berounce, které způsobovalo ztížení lesního obhospodařování, především vyklizení dřevní hmoty.
Jak již bylo výše popsáno, v současné době je PR součástí EVL Plzeň-Zábělá a obhospodařování lesních porostů se řídí uzavřenou Smlouvou o ochraně EVL, plánem péče a Souborem doporučených opatření pro EVL a tyto dokumenty jsou zapracovány do LHP pro ML Plzeň.

c) myslivost

Území přírodní rezervace je běžně myslivecky obhospodařováno a je součástí režijní honitby ML Plzeň. Na území přírodní rezervace se nenachází žádná myslivecká zařízení. Muflon byl v této oblasti uměle vysazen v roce 1952 a v dnešní době je jedním z limitujících faktorů přirozené obnovy lesních porostů.

d) rekreace a sport

Území leží v těsné blízkosti krajského města a je proto hojně navštěvována turisty a cyklisty. Při hranici rezervace prochází Naučná stezka „Po stopách Prof. F. Malocha“. Tato stezka patří mezi nejstarší turistickou cestu v okolí Plzně, byla zbudována z popudu Klubu českých turistů již v roce 1893.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

OPRL pro PLO č. 6 - Západočeská pahorkatina
LHP pro LHC Městské lesy Plzeň
LHO Nýřany pro OL Druztová (pozemek p.č. 576/1 k.ú. Druztová)
rozhodnutí o uznání honitby
rozhodnutí o kategorizaci lesů
ÚSES – lokální biocentrum
Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. 12. 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.
Nařízením vlády č. 208/2012 Sb. ze dne 25. dubna 2012 o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu.
Smlouva o ochraně evropsky významné lokality č. 4277/2009
Souhrn doporučených opatření pro EVL Plzeň – Zábělá

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	PLO č. 6 – Západočeská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Městské lesy Plzeň
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	10,58
Období platnosti LHP (LHO)	2015-2024
Organizace lesního hospodářství	Městské lesy Plzeň
Nižší organizační jednotka	- - -

Přírodní lesní oblast	PLO č. 6 – Západočeská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHO Nýřany
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	* 0,44
Období platnosti LHP (LHO)	2015-2024
Organizace lesního hospodářství	Obecní lesy Druztová
Nižší organizační jednotka	- - -

Pozn.: * Výměra části porostní skupiny dle GIS

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 6 – Západočeská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)	**Název SLT**	**Přirozená dřevinná skladba SLT (modely: Viewegh 2003, Hospodářská doporučení 1997)**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
1A	**javorohabrová doubrava** (*Aceri-Carpineto-Quercetum lapidosum*)	bo 0-1, dbz 4-6, bk 3, mléč 3, js 0, (jlmh, jlmhab, jlmv) 1, lpm+v 2, (bř, bbk, tis) 0-1	0,31	2,95
2A	**javorobuková doubrava** (*Aceri-Fageto-Quercetum lapidosum*)	dbz 4-6, bk 0-2, mléč 3, js 0, (jlmh, jlmhabr, jlmv) 1, lpm+v 2, (bř, bbk, tis) 0-1	2,38	22,74
2C	**vysýchavá buková doubrava** (*Fageto-Quercetum subxerothermicum*)	dbz5-8, hb 3, bk 0-2,lpm+v 2, bo 0-1, bř 2, bbk, břek, muk +	0,53	5,03
2D	**obohacená buková doubrava** (*Fageto-Quercetum acerosum deluvium*)	dbz 4-6, bk3, mléč 3, lpm+v 2, bo 0-1, js 0, (jlmh, jlmhab, jlmv) 1, (bř, bbk, tis) 0-1	0,30	2,86
2F	**svahová buková doubrava** (*Fageto-Quercetum mesotrophicum*)	bk 3-4, dbz 6, jd , mleč 2, lpm 2, hb +, jilmy +, js +, tis +	2,08	19,80
2K	**kyselá buková doubrava** (*Fageto-Quercetum acidophilum*)	dbz 5-7, bk 0-3, hb 0-1, lpm+v 2, bř 1, bo 0	0,37	3,56
2P	**kyselá (jedlová) doubrava** (*Quercetum abietinum variohumidum acidophilum*)	dbl(z) 3-5, jd 2-4, bo 3, bk 2, sm 0-1, bř 2, os +	0,03	0,28
2Z	**zakrslá buková doubrava** (*Fageto-Quercetum humile*)	dbz 4-9, bk 0-3, hb 0-3, bo 2, lpm+v 1, bř 2, jř, břek, muk +	2,45	23,39
3F	**svahová dubová bučina** (*Querceto-Fagetum lapidosum mesotrophicum*)	bk 5-7, dbz 3, jd 1-2, mléč 2, lpm+v 2, hb 0, jilmy 0, js +, tis +	2,45	3,13
3J	**lipová javořina** (*Tilieto-Aceretum saxatile*)	jd 2, dbz+l 2, bk 1-5, hb 2, mléč (resp. kl) 1-4, js 1, jilmy 1, lpm+v 1-4, tis +	1,70	16,25
Celkem			**10,48***	**100 %**

Pozn.: * Výměry SLT dle GIS

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkrat-ka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk ztepilý	1,27	11,5	0-0,2	0-2,2
JD	jedle bělokorá	-	-	0,4-0,7	3,4-6,5
BO	borovice lesní	1,12	10,2	1,2-2,2	11,6-20,6
TS	tis červený	-	-	+	+
MD	modřín opadavý	0,10	0,9	-	-
DG	douglaska tisolistá	+	+	-	-
Listnáče					
DB	dub letní dub zimní	2,04	18,5	3,5-5,7	33,0-54,2
DBC	dub červený	-	-	-	-
BK	buk lesní	0,10	0,9	+-1,6	0,2-15,2
HB	habr obecný	6,27	56,9	0,4-1,4	3,5-13,4
JV	javor klen javor mléč	+	+	0,4-1,6	4,0-15,2
JS	jasan ztepilý	-	-	+-0,1	0,1-1,0
JL	jilm habrolistý jilm horský	+	+	+-0,5	0,3-4,6
BŘ	bříza bělokorá	0,10	0,9	0,1-0,6	1,2-5,9
JŘ	jeřáb ptačí	+	+	+	+
TŘ	třešeň ptačí	-	-	+	+
LP	lípa malolistá lípa velkolistá	+	+	0,6-1,3	5,5-12,7

OLL	olše lepkavá	+	+	+	+
VR	vrby ssp.	+	+	+	+
TP	topoly	-	-	-	-
BRK	jeřáb břek	-	-	+-0,3	0,1-2,8
MK	jeřáb muk	-	-	+	+
BB	javor babyka	-	-	+	+
AK	trnovník akát	-	-	-	-
OS	topol osika	+	+	+	+
KR	keře	+	+	+	+
Celkem		**11,02**	**100 %**	**-----**	**-----**

Hodnocení stupňů přirozenosti lesních porostů:

Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů viz příloha M5.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

Na území PR Háj došlo v minulosti k částečné změně druhového složení lesa oproti přirozené druhové skladbě.
Lesnické hospodaření za uplynulých 20 let plně respektuje potřeby přírodní rezervace. I nadále je potřeba v obnově upřednostňovat dřeviny přirozeného druhového složení lesa, odstraňovat nepůvodní a stanovištně méně vhodné druhy.
Přirozené lesní porosty nadále postupně směřovat k samovolnému vývoji. V lesích se samovolným vývojem podporovat odrůstání náletů a nárostů zmlazených dřevin oplocenkami či repelenty a odstraňovat stromy a souše v blízkosti cest, které ohrožují bezpečnost návštěvníků lesa.
Cílem by měly být rozrůzněné porosty s přirozeně diverzifikovanou věkovou strukturou.
V porostech s pozměněnou druhovou skladbou nezvyšovat, popř. postupně snižovat zastoupení nepůvodních druhů dřevin v uměle založených porostech. (smrk ztepilý, smrk pichlavý, modřín opadavý, trnovník akát, dub červený)
Ve všech porostech, kde se bude lesnicky hospodařit, je dále vhodné po dohodě s vlastníky pozemků ponechávat dřevní hmotu (odumírající stromy, souše, padlé kmeny atd. zejména dubové), vyjma ohnisek kalamitních škůdců.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V přírodní rezervaci se nepředpokládá kolize zájmů předmětů ochrany.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice 1	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
Dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*	les ochranný, les zvláštního určení	2S, 2H, 3D, 1Z, 2Z

Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin

SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)
2Z	DB 6-8, BO+-1,BK 2-3, BŘ+-1, BB
1Z	DBZ 6-9, HB+-2, BŘ+-2, LP+-1, BB+-1, MK +-1, BRK +-1, BO +-1, JV
3D	JD 2-7, DB 3-5, BK 5-7, HB 0-1, JV 0-5, JS 0-2, LP 1-5, JL 0-1
2H	JD +-5, BO 0-5, DB 5-7, BK 0-3, HB 0-2, JV 0-5, JS 0-3, LP 1-5, JL 0-3, BŘK 0-+, BB 0-+
2S	JD +-5, BO 0-5, DB 5-7, BK 0-3, HB 0-2, JV 0-5, JS 0-3, LP 5-2, JL 0-3, BŘK 0-+, BB 0-+

Porostní typ A	Porostní typ B
Dubohabrový	Borový s příměsí listnáčů

Základní rozhodnutí

Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
(V,P)		(V,P)	
Obmýtí	**Obnovní doba**	**Obmýtí**	**Obnovní doba**
150 (fyzický věk)	**20-30** (nepřetržitá)	**110-130** (fyzický věk)	**20-30** (nepřetržitá)

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty

Porosty s odpovídající druhovou skladbou, věkově, prostorově a druhově diferenciované - udržet odpovídající zastoupení dubu. Porosty zajišťující kontinuální nabídku biotopů pro páchníka hnědého. Na mimořádně nepříznivých stanovištích dospět k ponechání některých porostů k samovolnému vývoji.	Na skalních výchozech a přirozených borových stanovištích udržet a podporovat dominantní zastoupení borovice (reliktní bory). Zachovat dominantní zastoupení borovice v těchto částech porostů. Na živných stanovištích při obnově přeměnit na listnaté porosty blízké PDS.

Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií

V porostech s odpovídající přirozenou dřevinou druhovou skladbou podporovat přirozenou obnovu, v porostech s dominantním zastoupením habru přistoupit na jeho redukci a zajistit dostatečné zastoupení borovice a dubu. Uplatňovat podrostní a násečný hospodářský způsob.	Na obnovovaných plochách podporovat borovici a ostatní příměs přirozené druhové skladby. Díky větším světelným požadavkům borovice a dubu pracovat s většími obnovními prvky. V porostech s dominantním zastoupením habru přistoupit na jeho redukci a zajistit dostatečné zastoupení borovice a dubu. Uplatňovat podrostní a násečný hospodářský způsob.

Péče o nálety, nárosty a kultury

Ochrana proti buření – mechanická Ochrana proti zvěři – mechanická i chemická V rámci péče o dubové kultury potlačovat agresivní růst habru	Ochrana proti buření – mechanická Ochrana proti zvěři – mechanická i chemická V rámci péče o dubové kultury potlačovat agresivní růst habru

Výchova porostů

Při výchovných zásazích podporovat dřeviny přirozené druhové skladby, upřednostňovat méně zastoupené a ustupující druhy dřevin CDS V mladších porostech se zaměřit na usměrnění druhové a prostorové skladby V dospívajících a dospělých porostech se zaměřit na stabilitu porostů a jejich funkční zaměření vyplývající z kategorie lesa V porostech se samovolným vývojem bez výchovy	Při výchovných zásazích podporovat dřeviny přirozené druhové skladby, upřednostňovat méně zastoupené a ustupující druhy dřevin CDS V mladších porostech se zaměřit na usměrnění druhové a prostorové skladby V dospívajících a dospělých porostech se zaměřit na stabilitu porostů a jejich funkční zaměření vyplývající z kategorie lesa

Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií

Ponechání s vlastníky dohodnutých a orgánem OP vyznačených starých dubů (neohrožující bezpečnost návštěvníků lesa) v porostech až k zetlení. Zaměřit se na výskyt tracheomykózních druhů onemocnění a silně napadené jedince odstraňovat. Dbát na bezpečnost osob při turistických cestách - odstraňovat ohrožující stromy	Jedince s výskytem kalamitních druhů včas odstraňovat.
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií	
Odumírající, hnilobou poškozené listnáče, popř. doupné stromy neohrožující bezpečnost návštěvníků lesa (viz výše) ponechávat k přirozenému zetlení. Transport dřeva se provádí šetrnými technologiemi a v obdobích, kdy se snižuje riziko poškození půdního krytu, stromů a přirozené obnovy	Odumírající, hnilobou poškozené listnáče, popř. doupné stromy neohrožující bezpečnost návštěvníků lesa (viz výše) ponechávat k přirozenému zetlení. Transport dřeva se provádí šetrnými technologiemi a v obdobích, kdy se snižuje riziko poškození půdního krytu, stromů a přirozené obnovy
Poznámka	
– používání chemických prostředků v PR jen po udělení výjimky OOP – udržovat únosné stavy zvěře – údržba turistických cest – bezpečnost – bezpečná torza	

Číslo směrnice 2	**Kategorie lesa**	**Soubory lesních typů**
Lesy svazu *Tilio – Acerion* na svazích, sutích a roklích	les zvláštního určení, les ochranný	1A, 2A, 3J

Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin

SLT	**Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)**
3J	SM +-1, JD1-5, DB +-2, BK 2-5, HB +-2, JV 2-4, JS +-1, JL +-1, LP, BŘ, MK
2A	JD +-2, BO +-5, DB 4-6, BK +-3, HB 0-2, JV 2-3, JS 0-3, JL, LP, BŘ, BB, TS
1A,	JD+2, BO+-5, DB 4-6, BK+-3, HB 0-2, JV 2-3, JS 0-3, JL +-8, LP , BŘ, BB, TS

Porostní typ

Dubohabrový s příměsí lípy

Základní rozhodnutí

Hospodářský způsob (forma)	**Hospodářský tvar**
podrostní, násečný	vysoký
Obmýtí 150 – fyzický věk	**Obnovní doba** 20 - 30 (nepřetržitá)

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty

Porosty s odpovídající druhovou skladbou, věkově, prostorově a druhově diferenciované, udržet odpovídající zastoupení dubu. Porosty zajišťující kontinuální nabídku biotopů pro páchníka hnědého. Na mimořádně nepříznivých stanovištích dospět k ponechání některých porostů k samovolnému vývoji.

Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií

V porostech uplatňovat podrostní a násečný způsob hospodaření. V porostech s odpovídající přirozenou dřevinou skladbou podporovat přirozenou obnovu, v obnovních cílech doplňovat a podporovat přirozenou druhovou dřevinnou skladbu. Na vhodných lokalitách s nepůvodní dřevinou skladbou iniciovat obnovu maloplošnými obnovními prvky.

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií

Ochrana proti buřeni
Ochrana proti zvěři – mechanická i chemická (lze uplatňovat i v porostech se samovolným vývojem – pro podporu nárostů dřevin PDS)

při výchovných zásazích podporovat dřeviny přirozené druhové skladby
(zohledňovat funkční kategorii lesa), upřednostňovat méně zastoupené a ustupující druhy dřevin cílové druhové skladby
- v mladších porostech se zaměřit na usměrnění druhové a prostorové skladby
- v dospívajících a dospělých porostech se zaměřit na stabilitu porostů a jejich funkční zaměření vyplývající z kategorie lesa
- v porostech se samovolným vývojem bez výchovy

Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií

aplikovat šetrné technologie,
odstraňovat stromy podél turistické cesty, které ohrožují bezpečnost osob,
používání chemických prostředků v ZCHÚ po udělení výjimky OOP – nepřípustné v lokalitách s přítomností páchníka hnědého

Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií

- pouze asanace aktivního kůrovcového dříví, SM hmotu lze vyklidit v přístupných lokalitách
- transport dřeva se provádí šetrnými technologiemi a v obdobích, kdy se snižuje riziko poškození půdního krytu, stromů a přirozené obnovy
- odumírající, hnilobou poškozené listnáče, popř. doupné stromy neohrožující bezpečnost návštěvníků lesa ponechat k přirozenému zetlení (v místě výskytu páchníka hnědého)
- transport dřeva se provádí šetrnými technologiemi a v obdobích, kdy se snižuje riziko poškození půdního krytu, stromů a přirozené obnovy

Poznámka

udržovat únosné stavy zvěře,
používání chemických prostředků v ZCHÚ po udělení výjimky OOP,
údržba turistických cest – bezpečnost – bezpečná torza

Rámcová směrnice péče o lesy v ochranném pásmu přírodní rezervace

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
3 (ochranné pásmo)	les hospodářský (les ochranný)	dle OPRL (http://geoportal1.uhul.cz/OprlMap/)
Rámcové směrnice péče o les vypracované ÚHÚL Brandýs nad Labem, pobočkou Stará Boleslav a zpracované v Oblastním plánu rozvoje lesů (OPRL) pro Přírodní lesní oblast č. 6 - Západočeská pahorkatina.		
Zásahy, které nejsou navrženy v plánu péče oznámit před jejich realizací orgánu OP Zajištění provozní bezpečnosti		

b) péče o rostliny

Monitorovat výskyt a omezovat šíření invazních a expanzivních druhů, především netýkavky žláznaté a křídlatky japonské.

c) péče o živočichy

Fauna území přírodní rezervace odpovídá biomu smíšených hájů s druhově pestrým složením zejména drobného ptactva a hmyzu. Pestré je nejen společenstvo nižších živočichů, ale také společenstvo obratlovců, z nichž nejnápadnější jsou ptáci – podporovat rozmístění hnízdních budek na zlomu svahu (v blízkosti turistické stezky).

Pro udržení dobrých životních podmínek pro organismy vázané na doupné stromy, odumírající a mrtvé dřevo (některé druhy ptáků a savců, široká škála druhů bezobratlých živočichů, např. brouci, stonožky a mnohonožky, z nichž mnohé se řadí k ohroženým druhům naší fauny), je nutné nechávat ve svazích co nejvíce mrtvé dřevní hmoty. Stromy požadované k ponechání samovolnému rozpadu, budou vyznačeny v terénu po dohodě s vlastníkem a ve spolupráci s orgánem OP.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Přílohy:
tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha T1
lesnická mapa porostní – příloha M3

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Obnovu orientovat především na původní listnaté dřeviny. V obnově nepoužívat geograficky nepůvodní dřeviny.

Šetřit a podporovat meliorační a zpevňující dřeviny. Ve zvýšeném rozsahu je ponechávat jako výstavky k přirozenému rozpadu.

Podporovat zvýšený podíl dřeva ponechaného k zetlení (včetně sterilních, zejména listnatých souší).

Používat šetrné těžební a transportní technologie minimalizující poškození půdního povrchu, stromů a přízemní vegetace.

Neumisťovat krmná zařízení pro zvěř.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je po celém svém obvodu označeno dle vyhl. č. 64/2011 Sb., pruhovým značením, které bude nutné během platnosti plánu péče obnovit.
Území je označeno úředními tabulemi se státním znakem.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Nenavrhují se.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nenavrhují se.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Na hranici přírodní rezervace je umístěna informační tabule Plzeňského kraje – aktualizovat text, doplnit o vznik EVL Plzeň - Zábělá.
Výsledky výzkumů budou využity formou odborných přednášek, článků a publikací. Rezervace bude využívána pro odborné exkurze.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

- monitoring invazních a expanzivních druhů rostlin
- ornitologický průzkum

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
pruhové značení, úřední tabule, info tabule	----------	20 000
oplocenky, individuální oplocení MZD	----------	100 000 – možné čerpání dotačních titulů dle NV č.30/2014 Sb.

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	----------	
Opakované zásahy		
Opakované zásahy celkem (Kč)		
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	----------	

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Grulich V. (2012): Červený seznam cévnatých rostlin České republiky (nejnovější verze, stav v roce 2012), (http://botany.cz/cs/cerveny-seznam/)
Hospodářská doporučení podle hospodářských souborů a podsouborů: rozpracování příloh č. 2, 3 a 4 vyhlášky č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, Příl. Čas.: Lesnická práce, Silva Regina, 1997
Hromádka M. (1956): Orografické třídění Československé republiky. Sbor. Čs. Společ. Zeměpis., Praha.
Chytrý m., Kučera t. & Kočí m. [eds.] (2001): Katalog botopů České republiky. AOPK ČR, Praha.
IUCN (2001): IUCN red list categories and criteria: version 3.1 IUCN Species Survival Commission. – IUCN Gland, Switzerland, and Cambridge, U. K. (URL: http://www.iucn.org/themes/ssc/redlists/ Rlcats2001booklet.html).
IUCN (2005): Guidance for using the IUCN red list categories and criteria. – URL: http://app.iucn.org/ webfiles/doc/SSC/RedList/RedListGuidelines.pdf.
Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. [eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky – 928 p., Academia, Praha.
Míchal I. & Petříček V. [eds.] (1998): Péče o chráněná území II. – 714 p., AOPK ČR, Praha.
Moravec J. a kol. (1995): Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení, Severočeskou přírodou, příloha 1995, Litoměřice.
OPRL pro přírodní lesní oblast č. 6 Západočeská pahorkatina, ÚHÚL pob. Plzeň.
Zahradnický J., Mackovčin P. (eds.) a kol. (2004): Plzeňsko a Karlovarsko. In: Mackovčin P. & Sedláček M. (eds.): Chráněná území ČR, svazek XI. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 588 pp.

Viewegh J. (2003): Klasifikace lesních rostlinných společenstev (se zaměřením na Typologický systém ÚHÚL). Česká zemědělská univerzita, Praha.
Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. Výsledek jednání pracovní skupiny ustanovené při Ministerstvu životního prostředí České republiky a složené ze zástupců jmenovaných organizací. PLANETA, odborný časopis pro životní prostředí, Ročník XIV, číslo 9/2006, MŽP Praha. http://www.nature.cz/publik_syst2/files08/pravidla_hospodareni_lesy.pdf
Občanské sdružení OTISK (2014): Plán péče pro přírodní rezervaci Háj – na období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024
Souhrn doporučených opatření pro EVL Plzeň-Zábělá (2020), AOPK ČR, Regionální pracoviště SCHKO Český les

4.3 Seznam používaných zkratek

ČR	Česká republika
ex.	Exemplář
GP	geometrický plán
CHPV	chráněný přírodní výtvor
LHC	lesní hospodářský celek
LHP	lesní hospodářský plán
LT	lesní typ
SLT	soubor lesních typů
MěÚ	Městský úřad
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
O	ohrožený druh dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. v aktualizovaném znění
KO	kriticky ohrožený druh dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. v aktualizovaném znění
SO	silně ohrožený druh dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. v aktualizovaném znění
OkÚ	Okresní úřad
OOP	orgán ochrany přírody
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesa
OŽP	odbor životního prostředí
NPR	národní přírodní rezervace
SMO	státní mapa odvozená
ZPMZ	záznam podrobného měření změn
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesa
CHKO	Chráněná krajinná oblast
SCHKO ČL	Správa chráněné krajinné oblasti Český les
IP	inventarizační průzkum
EVL	evropsky významná lokalita
VZCHÚ	velkoplošné zvláště chráněné území
C3	ohrožené (IUCN: vulnerable = VU)
C4a	vzácnější taxony vyžadující další pozornost – méně ohrožené (IUCN: lower risk = LR)

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů** (lesnická porostní mapa)

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 - **Orientační mapa s vyznačením překryvu území EVL a PR.**

Fotografická příloha